

Delphi

Konkurrensregler som fördel – fördjupad diskussion

Elisabeth Eklund, Partner

Erik Ålander, Associate

26 maj 2021

Agenda för dagens seminarium

- Senaste svensk praxis.
- Konkurrensverkets nya befogenheter – vad innebär det?
- Gryningsräder under pandemin.
- Digitala plattformar och konkurrens.
- The Green Deal – effektiv konkurrens eller miljöhänsyn – vad går först?
- Otillbörliga handelsmetoder – skydd för leverantörer av livsmedel.
- Nya regler för vertikala respektive horisontella samarbeten.
- Informations- och anmälningsskydd vid förvärv enligt EU:s FDI-regler respektive säkerhetsskyddslagen.
- Kommissionens förslag till förordning om utländska subventioner.

A black and white photograph of a person in a dark suit and light shirt reading an open book. The person is wearing a watch on their left wrist and a ring on their left hand. The background shows a blurred bookshelf. The text "Senaste svensk praxis" is overlaid in white serif font across the center of the image.

Senaste svensk praxis

FTI-målet

- Fråga om leveransavstängning /leveransvägran.
- Avtalet gällde tillgång till FTI:s återvinningsstationer.
- PMÖD:s beslut den 28 februari 2020 – det finns inga hinder mot att bygga upp ett parallellt system.
- De s.k. Bronner-kriterierna ska tillämpas på leveransvägran och leveransavstängning – strikta krav även för existerande kunder.

Bruce

- Träningsapp med exklusivitetsavtal.
- Den 5 december 2019 beslutar KKV att Bruce måste upphöra med att tillämpa exklusivavtal med olika träningsanläggningar fram till dess att Konkurrensverket slutligt hade avgjort frågan om dessa avtal är förbjudna enligt konkurrenslagen.
- Vid vite om 5 MSEK.
- De negativa effekter av de aktuella exklusivavtalen motiverar ett omedelbart ingripande.
- Mycket ovanligt med interimistiska beslut.
- PMD lämnade överklagandet av det interimistiska beslutet utan åtgärd. PMÖD beviljade ej prövningstillstånd.

Royal Design

- Koordinerade försäljningspriser.
- Avgiftsföreläggande, 500 000 kr i konkurrensskadeavgift.

Markslöjd

- Otillåtet samarbete – begränsade återförsäljare från att själv bestämma priset på leverantörens produkter
- Avgiftsföreläggande, 1,7 miljoner kr i konkurrensskadeavgift.

Konkurrensverkets nya befogenheter

Konkurrensverkets nya befogenheter

- Lagändringar baseras (delvis) på EU-direktiv (ECN+ direktivet) och trädde i kraft den 1 mars 2021.
- KKV får rätt att besluta om konkurrensskadeavgift. Överklagande till patent- och marknadsdomstolarna.
- Vissa organisatoriska förändringar hos KKV.
- Utökade sanktioner mot sammanslutningar av företag (jfr branschföreningar) – max tio procent av den samlade omsättningen för medlemsföretag (verksamma på den marknad som påverkas av överträdelsen).
- Rätt att besluta om utredningsskadeavgift – max 1 % av omsättningen.

Gryningsräder under pandemin

Gryningsrader under pandemin

- Stor minskning av gryningsrader.
- 11 december 2020 genomfördes den första gryningsräden under 2020 (taxibolag).
- Färre deltagare från KKV.
- Från 1 mars krävs inte längre samtycke för fortsatt utredning i KKV:s lokaler.
- Ny utredningsskadeavgift från 1 mars 2021.

A person in a dark suit is seated at a desk, typing on a laptop. The image is overlaid with a semi-transparent blue filter. The text "Digitala plattformar och konkurrens" is centered in a white, serif font.

Digitala plattformar och konkurrens

Konkurrensverket – sektorsundersökning – digitala marknader

- I syfte att undersöka konkurrensförhållandena på digitala plattformsmarknader i Sverige.
- Fokuserade på fem olika marknader.
- Identifierat stora skillnader mellan olika plattformsmarknaderna.
- Konkurrensverket har identifierat vissa konkurrensproblem.
- Konkurrensverket resonerar kring huruvida de befintliga konkurrensreglerna kan åtgärda de identifierade problemen.

Digital Markets Act

- Förordningens tillämpningsområde
 - Stor inverkan på den digitala inre marknaden.
 - Stark ställning som nätport.
 - Fast förankrad och varaktig ställning på marknaden.
- Grindvakter
 - Tillgång till och användning av data.
 - Försäljning och saluföring av varor och tjänster.
 - Transparens.
 - Förbudet att begränsa företagsanvändare och slutanvändare.
- Sanktioner.

Konkurrenserätt och positiva miljöaspekter

The Green Deal

- Målsättning – göra EU klimatneutralt till 2050.
- Ekonomiska incitament att investera klimatneutralt och för en cirkulär ekonomi.
- Ren energi.
- Miljövänlig byggbransch och renovationer.
- Biologisk mångfald.
- Farm to Fork.
- Miljömotiverade skattelättnader

The Green Deal, forts.

- Kommissionen liksom flera nationella konkurrensmyndigheter ser över om det krävs justeringar i konkurrensreglerna för att skapa förutsättningar för samarbeten med positiva miljöaspekter.

**UTP-reglerna – otillbörliga
handelsmetoder inom
jordbruk och livsmedel**

Otillbörliga handelsmetoder – jordbruk och livsmedel – ”UTP”

- Baseras på ett EU-direktiv – skydda leverantörer.
- Lagstiftning finns redan i många länder – ej Sverige.
- 10 otillbörliga handelsmetoder förbjuds + 6 i gråa listan kräver avtal.
- KKV tillsynsmyndighet – förbud, sanktionsavgifter om max 1 % av årsomsättningen.
- Beslut om lagstiftningen i riksdagen – 10 juni 2021.
- Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2021.

A blue-tinted photograph of four people walking on a cobblestone street in front of a cafe. The text "Vad händer framöver?" is overlaid in white. The scene is captured from a side profile, showing a man in a dark suit, a man in a light-colored plaid jacket, a woman in a light-colored top, and a woman in a dark suit. In the background, a cafe with a sign that says "ESPRESSO" is visible. The overall mood is contemplative and forward-looking.

Vad händer framöver?

Vertikala gruppundantaget + riktlinjer

- Undantag för vissa avtal rörande distribution och förmedling av varor och tjänster.
- Kommissionen utvärderar reglerna.
- Gruppundantaget gäller t.o.m. 31 maj 2022.
- Publik konsultation stängd i maj 2019.
- Kommissionen – dialog med intressenter.
- Bättre anpassningar till bl.a. digital handel.
- Kommissionens Staff Working Paper september 2020. Nästa steg - utkast till nya regler.

Horisontella riktlinjerna

- Kommissionen utvärderar reglerna.
- Publik konsultation stängd i februari 2020.
- Kommissionens konsekvensbedömningar publicerade 6 maj 2021.
- Fortsatt användbara och relevanta för marknadsaktörer men vissa uppdateringar är nödvändig.
- Förtydliganden avseende begrepp och gränsdragningar samt riktlinjer inom nya områden såsom data pooling och data sharing.

Ytterligare informationsplikt vid vissa förvärv – utländska direktinvesteringar – ”FDI”

- Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om utländska direktinvesteringar (2020:826) (”FDI”) – trädde i kraft den 1 november 2020.
- Inspektionen för strategiska produkter, ISP.
- Medlemsstaternas och kommissionens kontaktpunkter – samarbeta och bistå – investering kunna inverka på säkerhet och allmän ordning i andra medlemsstater.
- Rätt att begära uppgifter från andra medlemsstater.
- Regeringen (Dir. 2019:50) – förslag på svenskt system – redovisas senast 2 november 2021.

Ytterligare informationsplikt vid vissa förvärv – utländska direktinvesteringar, "FDI", forts.

- Kritisk infrastruktur för bl.a. energi, transport, vatten, hälso- och sjukvård, kommunikation, medier, databehandling eller datalagring, försvar, val eller ekonomi samt känsliga anläggningar och investeringar i mark och fastigheter som är avgörande för användningen av denna infrastruktur.
- Kritisk teknik och produkter med dubbla användningsområden, däribland AI, robotteknik, halvledare, cybersäkerhet, rymden, försvar, energilagring, kvant- och kärnteknik samt nanoteknik och bioteknik.

Anmälningssplikt enligt säkerhetsskyddslagen vid vissa förvärv

- Nya regler 1 januari 2021.
- Ex: flygplatser, energianläggningar och informationssystem för elektronisk kommunikation
- Verksamhetsutövare ska pröva om överlåtelsen är lämplig från säkerhetsskyddssynpunkt – dokumentera detta.
- Inga tröskelvärden.
- Om överlåtelsen är olämplig från säkerhetsskyddssynpunkt, får den inte genomföras.
- Annars ska verksamhetsutövaren samråda med Säkerhetspolisen / Försvarmakten.

Anmälningssplikt enligt säkerhetsskyddslagen vid vissa förvärv

- Samrådsmyndigheten får besluta att överlåtelsen inte får genomföras (förbud).
- En överlåtelse i strid med ett förbud är ogiltig.
- Om en överlåtelse har genomförts utan samråd och förutsättningarna för ett förbud är uppfyllda, får samrådsmyndigheten i efterhand besluta om ett sådant förbud. Överlåtelsen är då ogiltig.
- Om en överlåtelse är ogiltig får samrådsmyndigheten besluta om de förelägganden, vid vite som behövs för att förhindra skada för Sveriges säkerhet.

Kommissionens förslag till förordning om utländska subventioner

- Kommissionens förslag till förordning om snedvridningar pga. utländska subventioner "foreign subsidies" – (COM(2021) 223 final)
- Publicerades 5 maj 2021.
- Motverka snedvridningar av konkurrensen pga. subventioner från tredje land.
- "Täppa till luckor" i reglerna för konkurrensrätt, statsstöd, offentlig upphandling.

Kommissionens förslag till förordning om utländska subventioner, forts.

- Ett anmälningsbaserat verktyg för att undersöka **koncentrationer**:
 - omsättningen i EU för målbolaget (eller för minst en av de sammangående parterna) är 500 miljoner euro eller högre
 - och det utländska ekonomiska bidraget uppgår till minst 50 miljoner euro.
- Ett anmälningsbaserat verktyg för att undersöka anbud i **offentlig upphandling**:
 - om det uppskattade värdet av upphandlingen är 250 miljoner euro eller högre.
- Ett verktyg för att undersöka **alla andra marknadssituationer och mindre koncentrationer och förfaranden för offentlig upphandling**, där kommissionen kan inleda utredningar på eget initiativ (ex-officio) och får begära ad hoc-anmälningar.

Kommissionens förslag till förordning om utländska subventioner, forts.

- Kommissionen ensam tillsynsmyndighet.
- Stand-still vid anmälningar.
- Böter pga. uteblivna anmälningar.
- Balans negativa / positiva aspekter.
- Sanktioner: strukturella eller beteendemässiga korrigerande åtgärder, t.ex. avyttring av vissa tillgångar eller förbud mot visst beteende.
- Möjlighet förbjuda förvärv eller tilldelning av kontrakt i en offentlig upphandling.

Delphi team

Elisabeth Eklund

Partner

- Mobil: 0709-25 26 08
- elisabeth eklund@delphi.se

Erik Ålander

Associate

- Mobil: 0709-25 25 17
- erik. alander@delphi.se